

Besluit

Goedkeuring van de concentratie tussen het St. Antonius Ziekenhuis en een deel van de Maartenskliniek Woerden

Zaaknummer: 17.0459.22
Datum besluit 26 juni 2017

Autoriteit Consument & Markt

Zaaknr: 17.0459.22 / Datum: 26 juni 2017

Besluit

Titel	Goedkeuring van de concentratie tussen het St.Antonius Ziekenhuis en een deel van de Maartenskliniek Woerden
Kenmerk:	ACM/DM/2017/203702_OV
Zaaknummer:	17.0459.22
Datum besluit:	26 juni 2017
Aantal pagina's:	12

Inhoudsopgave

1	Samenvatting en leeswijzer	4
2	Melding en procedure	4
3	Partijen	5
4	De gemelde operatie	5
5	Toepasselijkheid van het concentratietoezicht	6
6	Beoordeling	6
6.1	Achtergrond van de overname	6
6.2	Relevante productmarkten	7
6.3	Relevante geografische markten.....	8
6.4	Gevolgen van de concentratie.....	9
7	Zorgspecifieke aspecten	11
8	Conclusie	12

1 Samenvatting en leeswijzer

1. Het St. Antonius Ziekenhuis wil een deel van de orthopedie-activiteiten van de Maartenskliniek Woerden overnemen. Partijen en verzekeraars noemen dit een logisch gevolg van de keuze om de locatie van het St. Antonius in Woerden (het Zuwe Hofpoort ziekenhuis) per 2018 terug te brengen tot een polikliniek. De Maartenskliniek huurt nu faciliteiten van dat ziekenhuis. De verhoudingen op het gebied van orthopedie in het werkgebied van het St. Antonius Ziekenhuis worden door de transactie ongeveer gelijk aan die van algemene ziekenhuiszorg, met een marktaandeel van [40-50]*%. Omdat er voldoende concurrentie is op het gebied van orthopedie in dit werkgebied, vindt de ACM het niet aannemelijk dat deze overname de mededinging significant zou kunnen beperken.
2. Hoofdstuk 2 van dit besluit beschrijft de melding en procedure, hoofdstuk 3 beschrijft de partijen, hoofdstuk 4 beschrijft de gemelde operatie en hoofdstuk 5 gaat in op de toepasselijkheid van het concentratietoezicht. Hoofdstuk 6 bevat de beoordeling van de concentratie. In hoofdstuk 7 noemt de ACM de zorgspecifieke aspecten die zij in de beoordeling bekijkt en hoofdstuk 8 sluit af met de conclusie.

2 Melding en procedure

3. Op 9 mei 2017 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: "ACM") een melding ontvangen van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 34 van de Mededingingswet. Hierin is medegedeeld dat Stichting Sint Antonius Ziekenhuis (hierna: het St. Antonius), een onderdeel van de Sint Antoniusgroep, voornemens is zeggenschap te verkrijgen, in de zin van artikel 27, eerste lid, onder b, van de Mededingingswet, over activa en passiva van de Maartenskliniek Woerden B.V. (hierna: Maartenskliniek Woerden). De over te nemen activa en passiva worden hierna genoemd: MKW. De Maartenskliniek Woerden maakt onderdeel uit van de Sint Maartenskliniek in Nijmegen (hierna: de Maartenskliniek Nijmegen).
4. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 28208 van 18 mei 2017. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant heeft de ACM geen zienswijzen van derden ontvangen. De Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: NZa) heeft aangegeven in deze zaak geen zienswijze af te geven.
5. Conform de Beleidsregel concentraties van zorgaanbieders en zorgverzekeraars¹ zijn de cliëntenraden van beide ziekenhuizen uitgenodigd tot het geven van een zienswijze.² Naar aanleiding hiervan hebben beide cliëntenraden een zienswijze afgegeven. Daarnaast heeft de ACM

---

¹ Beleidsregel van de Minister van Economische Zaken van 5 juli 2013, nr. WJZ/13118300, houdende bijzondere regels betreffende concentraties van zorgaanbieders en zorgverzekeraars (hierna: de Beleidsregel), Staatscourant nr. 19 570 van 15 juli 2013.

² Daarnaast heeft de ACM ook Stichting Zorgbelang Gelderland-Utrecht uitgenodigd tot het geven van een zienswijze. Deze organisatie heeft aangegeven dat zij niet is geïnformeerd over de plannen en dat zij daarom geen zienswijze kan afgeven.

* In deze openbare versie van het besluit zijn delen van de tekst vervangen of weggelaten om reden van vertrouwelijkheid. Vervangen of weggelaten delen zijn met vierkante haken aangegeven. In het geval van getallen of percentages kan de vervanging hebben plaatsgevonden in de vorm van vermelding van bandbreedtes.

in het kader van het onderzoek naar de gevolgen van deze voorgenomen concentratie onderzoek gedaan naar verschillende zorgspecifieke aspecten conform de Beleidsregel.

3 Partijen

6. Het St. Antonius is een rechtspersoon naar Nederlands recht. Het St. Antonius biedt klinische en niet-klinische algemene ziekenhuiszorg en topklinische zorg aan. Het St. Antonius is statutair gevestigd in Nieuwegein en biedt ziekenhuiszorg aan op locaties in Nieuwegein, Utrecht, Houten, Mijdrecht en Woerden. In 2013 heeft de ACM goedkeuring gegeven voor de fusie tussen het Zuwe Hofpoort ziekenhuis in Woerden en het St. Antonius.³ De ziekenhuizen zijn sinds 2016 daadwerkelijk gefuseerd.
7. MKW bestaat uit activa en passiva⁴ van de Maartenskliniek Woerden. Deze activa en passiva houden verband met de behandelingen die hierna in randnummer 16 zijn genoemd. De Maartenskliniek Woerden is een zelfstandig behandelcentrum (ZBC), dat orthopedische en reumatologische zorg aanbiedt vanuit de locatie van St. Antonius in Woerden en een polikliniek in Mijdrecht. De aandelen in de Maartenskliniek Woerden worden gehouden door de Maartenskliniek Nijmegen (70%) en het St. Antonius (30%). De Maartenskliniek Nijmegen heeft op dit moment uitsluitende zeggenschap over de Maartenskliniek Woerden.

4 De gemelde operatie

8. Uit de melding blijkt dat het St. Antonius voornemens is een deel van de orthopedische zorgverlening van de Maartenskliniek Woerden over te nemen door middel van een activa-passiva transactie.⁵ Het St. Antonius zal zich richten op de behandelingen die hierna in randnummer 16 zijn genoemd. Het deel van de Maartenskliniek Woerden dat het St. Antonius overneemt omvat i) een deel van de productieafspraken; (ii) een deel van de medewerkers; (iii) een deel van de inventaris en voorraden en (iv) een deel van het vermogen bij vereffening.
9. De ACM heeft getoetst of de medisch specialisten van de Maartenskliniek Woerden deel uitmaken van de voorgenomen concentratie. Partijen hebben desgevraagd verklaard dat dit niet het geval is. De orthopeden zijn in loondienst en blijven in dienst bij de Maartenskliniek Nijmegen. De (vrijgevestigde) medisch specialisten van het St. Antonius zijn verenigd in een coöperatief Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB). Het St. Antonius zal de aan haar via het MSB verbonden orthopeden inzetten voor het leveren van de orthopedische zorg die van de Maartenskliniek Woerden wordt overgenomen. Mocht een orthopeed uit eigen initiatief willen overstappen van de Maartenskliniek Nijmegen naar het St. Antonius, dan zal daarvoor de reguliere procedure van het St. Antonius voor het aannemen van nieuwe MSB-leden gelden.

---

³ Besluit van de ACM in zaak 13.0780.22/Sint Antonius Ziekenhuis - Zuwe Hofpoort Ziekenhuis van 3 december 2013.

⁴ Zie randnummer 8 voor een toelichting.

⁵ De reumatologische zorg en de polikliniek in Mijdrecht blijven geheel bij de Maartenskliniek Nijmegen.

5 Toepasselijkheid van het concentratietoezicht

10. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, eerste lid, onder b, van de Mededingingswet. De hierboven omschreven transactie leidt ertoe dat het St. Antonius uitsluitende zeggenschap verkrijgt over een deel van de activiteiten van de Maartenskliniek Woerden.
11. De betrokken ondernemingen zijn het St. Antonius en MKW (hierna gezamenlijk te noemen: partijen).
12. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt.

6 Beoordeling

13. In dit hoofdstuk beoordeelt de ACM de voorgenomen concentratie. In paragraaf 6.1 beschrijft zij eerst de achtergrond van de overname. Paragraaf 6.2 bevat een beschrijving van de relevante productmarkten en paragraaf 6.3 van de relevante geografische markten. In paragraaf 6.4 gaat de ACM in op de gevolgen van de voorgenomen concentratie.

6.1 Achtergrond van de overname

14. De Maartenskliniek Woerden is gevestigd in het Zuwe Hofpoort Ziekenhuis in Woerden. Het Zuwe Hofpoort ziekenhuis bood als minderheidsaandeelhouder al voor de fusie met het St. Antonius samen met de Maartenskliniek Nijmegen orthopedische en reumatologische zorg aan in Woerden.⁶ Na de fusie is deze samenwerking op dezelfde wijze voortgezet. De Maartenskliniek Nijmegen huurt faciliteiten, waaronder operatiekamers, van het St. Antonius. Bij hun fusie hebben het St. Antonius en het Zuwe Hofpoort ziekenhuis besloten dat de ziekenhuislocatie in Woerden in 2018 zou worden teruggebracht tot een polikliniek.⁷
15. Als gevolg van de plannen om de locatie in Woerden om te bouwen naar een polikliniek moesten huurders van ziekenhuisfaciliteiten, waaronder de Maartenskliniek Woerden, op zoek naar een andere oplossing. Deze oplossing houdt in dat de samenwerking tussen de Maartenskliniek Nijmegen en het St. Antonius in de Maartenskliniek Woerden wordt beëindigd. De activiteiten worden gesplitst: de helft blijft bij de Maartenskliniek Nijmegen die de Maartenskliniek Woerden poliklinisch voortzet. De operaties en klinische zorg worden verplaatst naar de vestiging van de Sint Maartenskliniek in Nijmegen (Ubbergen). De andere helft wordt overgenomen door het St. Antonius dat een polikliniek voor orthopedie start op dezelfde locatie. De klinische orthopediebehandelingen van het St. Antonius zullen op de locatie Leidsche Rijn in Utrecht plaatsvinden.
16. In de poliklinieken in Woerden zullen St. Antonius en de Maartenskliniek beide onafhankelijk van elkaar algemene orthopedie aanbieden. Zij zullen zich daarnaast volgens hun

---

⁶ Zie ook het besluit van 3 december 2013 in zaak 13.0780.22/Sint Antonius Ziekenhuis - Zuwe Hofpoort Ziekenhuis, randnummer 5.

⁷ De beoordeling in dit besluit gaat alleen over de voorgenomen overname van een deel van de Maartenskliniek Woerden en niet over de gang van zaken rond de overgang naar een polikliniek.

samenwerkingsovereenkomst⁸ elk op een aantal specifieke behandelingen gaan richten. De poli orthopedie van St. Antonius in Woerden zal zich op de volgende behandelingen richten:

- heup- en knieprothesiologie;
- hand- en voorvoet (o.a. "hallux valgus") operaties;
- sport;
- trauma's;
- overige reguliere orthopedie.

17. De Maartenskliniek Nijmegen richt zich vooral op zeer specialistische en complexe orthopedische zorg. De poli orthopedie van de Maartenskliniek in Woerden zal zich daarom met name richten op:
- complexe achtervoet operaties;
  - elleboog prothesiologie;
  - scoliose operaties;
  - kinderorthopedie;
  - wervelkolom operaties, behalve botmetastase, trauma en ingrepen die via de neurochirurgie binnenkomen.

6.2 Relevante productmarkten

18. De activiteiten van MKW en St. Antonius overlappen op het gebied van orthopedie. Orthopedie is een specialisme binnen de algemene ziekenhuiszorg. Beide partijen bieden klinische en niet-klinische orthopedie aan. Ook bieden zij topzorg op het gebied van orthopedie aan.
19. In eerdere besluiten⁹ is de ACM uitgegaan van aparte productmarkten voor klinische en niet-klinische algemene ziekenhuiszorg. Vanuit de vraagzijde – de patiënt – bezien vormt elk medisch specialisme in beginsel een afzonderlijke relevante markt omdat de diensten van de verschillende specialismen niet onderling uitwisselbaar zijn. Vanwege mogelijke aanbods substitutie tussen verschillende specialismen binnen een ziekenhuis, kan er sprake zijn van een markt voor algemene ziekenhuiszorg. De ACM heeft tot op heden bij de beoordeling van concentraties tussen algemene ziekenhuizen geen nader onderscheid gemaakt naar specialismen, omdat dit in eerdere besluiten niet nodig was.¹⁰
20. Deze overname ziet alleen op het specialisme orthopedie. Daarom zal de ACM in dit specifieke geval wel ingaan op de gevolgen op de mogelijke (deel)markten voor klinische en niet-klinische

---

⁸ Concept tekenversie van 9 mei 2017, bijlage 10 bij de melding.

⁹ Zie onder meer het besluit van 15 juli 2004 in zaak 3897/*Ziekenhuis Hilversum – Ziekenhuis Gooi-Noord*, randnummers 14-15, het besluit van 25 maart 2009 in zaak 6424/*Ziekenhuis Walcheren – Oosterscheldeziekenhuizen*, randnummers 12-17, het besluit van 3 december 2013 in zaak 13.0780.22/*Zuwe Hofpoort ziekenhuis – Sint Antonius ziekenhuis*, randnummer 13, het besluit van 18 maart 2014 in zaak 13.1464.22/*Stichting Albert Schweitzer Ziekenhuis – Stichting Rivas Zorggroep*, randnummer 13, het besluit van 2 april 2015 inzake 15.0027.22/*Universitair Medisch Centrum Groningen – Ommelander Ziekenhuis Groep*, randnummer 12 en het besluit van 15 juli 2015 in zaak 14.0982.24/*Stichting Albert Schweitzer Ziekenhuis – Stichting Rivas Zorggroep*, randnummer 35-36.

¹⁰ Zie bijvoorbeeld het besluit van 15 juli 2015 in zaak 14.0982.24/*Stichting Albert Schweitzer Ziekenhuis – Stichting Rivas Zorggroep*, randnummer 35.

orthopedie.¹¹ In deze zaak kan in het midden worden gelaten of orthopedie een afzonderlijke relevante productmarkt vormt, omdat dat niet van invloed is op de conclusie van dit besluit (zie randnummer 35).

21. In eerdere besluiten heeft de ACM een aparte productmarkt onderscheiden voor topzorg, waar topklinische zorg onder valt. Overwegingen hiervoor waren dat vraag- en aanbodsubstitutie verschillen van die van de markt voor algemene ziekenhuiszorg en dat er andere toetredingsdrempels zijn. Het grootste deel van de topzorg die de Maartenskliniek Woerden nu aanbiedt, blijft bij de Maartenskliniek. Het deel van de zorg dat het St. Antonius overneemt, bevat ook een klein deel topzorg. Omdat de gevolgen voor (orthopedische) topzorg in dit geval niet in significante wijze zullen afwijken van de beoordeling van de gevolgen van de concentratie op de mogelijke (deel)markten voor klinische en niet-klinische orthopedie, bespreekt de ACM de markt voor topzorg hierna niet afzonderlijk.

6.3 Relevante geografische markten

22. Volgens partijen is de relevante geografische markt voor de concentratie gelijk aan de geografische markt van het St. Antonius, waarbij zij verwijzen naar het besluit over de fusie tussen het Zuwe Hofpoort ziekenhuis en het St. Antonius van eind 2013. Verzekeraars beschrijven het werkgebied van het St. Antonius als het westelijk deel van Utrecht, Nieuwegein en Woerden.
23. In haar besluit uit 2013 heeft de ACM geconcludeerd dat het meest aannemelijke scenario voor de relevante geografische markt het gezamenlijke werkgebied van partijen betrof.¹² Omdat dit besluit vier jaar oud is, heeft de ACM het werkgebied van St. Antonius nu opnieuw bepaald op basis van de 2014 VEKTIS data. Door gemeentelijke herindelingen en gewijzigde patiëntenstromen wijkt deze enigszins af van de in 2013 afgebakende relevante markt. Het gebied waaruit 90% van de patiënten van het St. Antonius vandaan komt omvat de volgende gemeenten: Utrecht, Nieuwegein, Woerden, Stichtse Vecht, IJsselstein, Houten, De Ronde Venen, Vianen, Lopik, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort, Culemborg, Nieuwkoop, Oudewater, Geldermalsen, Zederik, Leerdam, Utrechtse Heuvelrug, De Bilt, Schoonhoven, Wijk bij Duurstede, Zeist, Alphen aan den Rijn, Buren en Tiel.¹³ Dit gebied wordt hierna aangeduid als: het werkgebied van St. Antonius.
24. Voor de Maartenskliniek Woerden geldt dat het werkgebied waarschijnlijk ruimer is dan het werkgebied van het St. Antonius. De Maartenskliniek Woerden biedt, als onderdeel van de Maartenskliniek Nijmegen, naast algemene orthopedie, complexe orthopedische zorg. Patiënten zijn daarom uit een groter gebied afkomstig dan het werkgebied van het St. Antonius. In dat ruimere gebied concurreert de Maartenskliniek Woerden met meer en andere partijen dan in het werkgebied van St. Antonius. Partijen geven aan dat de overname van MKW alleen algemene ziekenhuiszorg

---

¹¹ Zie ook het besluit van de ACM van 8 februari 2013 in zaak 7563/NPM Healthcare – Orthopedium, randnummer 14 e.v.

¹² Besluit van 3 december 2013 in zaak 13.0780.22/Sint Antonius Ziekenhuis - Zuwe Hofpoort Ziekenhuis, randnummer 33.

¹³ Hierbij baseert de ACM zich op Vektis 2014 declaratiedata voor alle medisch specialistische zorg van het St. Antonius, met de gangbare data-opwachtingen zoals in eerdere ziekenhuisbesluiten beschreven. Mogelijk is het hier genoemde werkgebied enkele gemeenten groter dan dit voor alleen algemene ziekenhuiszorg was geweest. Dit komt omdat ook topzorg in deze data is opgenomen. Vanwege de beperkte omvang en scope van de overname heeft de ACM echter geen volledige data-analyse uitgevoerd en algemene en topzorg voor St. Antonius niet gedefinieerd.

betreft en er geen topzorg orthopedie overgaat. Verzekeraars geven aan dat de Maartenskliniek Woerden nu voor basiszorg een lokale functie heeft, maar voor complexe orthopedie patiënten uit een gebied van meerdere provincies aantrekt. Omdat het de uiteindelijke beoordeling niet beïnvloedt, gaat de ACM hierna alleen in op de meest nauwe relevante geografische markt waarop partijen actief zijn. Dit is het hiervoor beschreven werkgebied van het St. Antonius.

6.4 Gevolgen van de concentratie

Opvattingen van partijen

25. Partijen nemen in de melding de marktaandelen in het besluit over de fusie tussen St. Antonius en Zuwe Hofpoort uit 2013 als uitgangspunt. Partijen geven aan dat het St. Antonius er als gevolg van de overname een paar procent marktaandeel bij krijgt op het gebied van algemene ziekenhuiszorg. Op de volgens hen theoretische markt voor orthopedie in het werkgebied van het St. Antonius is het marktaandeel van de Maartenskliniek Woerden volgens partijen circa [10-20]%. Zij schatten in dat het St. Antonius er door de overname circa [0-10]% marktaandeel op het gebied van orthopedie bij krijgt. Het marktaandeel voor dit specialisme komt daarmee volgens hen op circa [40-50]%. Bovendien komt er volgens partijen een extra speler op het gebied van orthopedie bij, omdat het St. Antonius nu nog geen orthopedie aanbiedt in Woerden. Zij verwachten na het opsplitsen van de Maartenskliniek Woerden een verschuiving van enkele procenten marktaandeel naar derden.

Opvattingen van marktpartijen

26. De ACM heeft vragen gesteld aan een aantal verzekeraars (Zilveren Kruis, VGZ en CZ). De verzekeraars geven aan de transactie een logisch gevolg te vinden van de afronding van de fusie van het St. Antonius met het Zuwe Hofpoort ziekenhuis in 2013 en het besluit om de ziekenhuislocatie in Woerden per 2018 om te bouwen naar een polikliniek. Het St. Antonius en de Maartenskliniek Nijmegen hebben volgens de verzekeraars zelf de verdeling van het budget en de belangrijkste behandelingen van de Maartenskliniek Woerden gemaakt. De verzekeraars kunnen daarmee instemmen omdat de splitsing van de activiteiten budgetneutraal verloopt. Zij geven daarbij aan dat de budgetten logischerwijs onder meer de keuze van patiënten volgen; als die in het vervolg niet voor het St. Antonius kiezen maar voor een concurrent, dan verandert ook hun inkoop bij die zorgaanbieders.
27. Als belangrijkste concurrenten voor klinische en niet-klinische orthopedie noemen verzekeraars onder andere het Diakonessenhuis in Utrecht, UMC Utrecht, het Groene Hart ziekenhuis in Gouda, het Meander ziekenhuis in Amersfoort en de Bergman Kliniek in Naarden. Omdat zij zich beide op verschillende behandelingen zullen richten, gaan de Maartenskliniek en het St. Antonius volgens de verzekeraars nauwelijks met elkaar concurreren. De Maartenskliniek Nijmegen richt zich volgens hen meer op zeer specialistische, derdelijns zorg, terwijl het St. Antonius vooral algemene orthopedische zorg levert.
28. De cliëntenraden van het St. Antonius en de Maartenskliniek Woerden zijn positief over de overname. Volgens de Cliëntenraad van St. Antonius komt er voor een deel van de niet-klinische orthopedische zorg in Woerden een concurrent bij door de nieuw te openen polikliniek van St. Antonius, zijn er veel andere concurrenten en zal de druk om goede kwaliteit te leveren toenemen. Net als de verzekeraars geeft ook de cliëntenraad van de Maartenskliniek Woerden aan dat er theoretisch geen concurrent bij komt als partijen zich aan de verdeling houden en dat er al een overmaat aan aanbieders van orthopedie in de regio is.
29. Een concurrent geeft aan dat het om een grote overname gaat, omdat het aandeel orthopedie van

de Maartenskliniek Woerden in de regio groot is. Het ziekenhuis ziet risico's in de groeiende concurrentiepositie van het St. Antonius, bijvoorbeeld omdat het St. Antonius de klinische capaciteit van de Maartenskliniek over zal nemen en huisartsen daarom eerder naar het St. Antonius zullen gaan verwijzen. Het aandeel orthopedie van concurrenten zal hierdoor in de toekomst afnemen.

Beoordeling ACM

30. In haar besluit van december 2013 over de fusie van St. Antonius met het Zuwe Hofpoort ziekenhuis kwam de ACM tot de conclusie dat er voldoende concurrentie in het werkgebied van beide ziekenhuizen overbleef op het gebied van algemene ziekenhuiszorg.¹⁴ Uit het onderzoek van de ACM blijkt dat die situatie in 2017 niet is veranderd. De overname van MKW leidt tot een geringe toename van het marktaandeel van St. Antonius op het gebied van algemene ziekenhuiszorg (maximaal circa [0-10]%) en dezelfde concurrenten zijn nog steeds actief. De ACM heeft daarom geen reden om aan te nemen dat de concurrentie op het gebied van algemene ziekenhuiszorg in het werkgebied van het St. Antonius significant beperkt zal worden als gevolg van de overname van MKW.
31. De ACM gaat hieronder in op de gevolgen op de mogelijke markt voor orthopedie. Na de overname zal het St. Antonius niet-klinische orthopedie gaan aanbieden op haar locatie in Woerden. Het St. Antonius biedt op dit moment nog geen orthopedie aan in Woerden, wel op haar locatie in Leidsche Rijn. Voor een deel van de niet-klinische orthopedische zorg krijgen inwoners van Woerden er een aanbieder bij. Voor een groot aantal behandelingen zal er echter in mindere mate sprake van concurrentie zijn, omdat het St. Antonius en de Maartenskliniek Nijmegen zich op verschillende behandelingen zullen richten.^{15 16}
32. Voor zowel klinische als niet-klinische orthopedie in het werkgebied van het St. Antonius betekent de overname een versterking van de bestaande positie van het ziekenhuis. De ACM heeft op basis van de Vektis 2014 declaratiedata vastgesteld dat de overname ertoe leidt dat het marktaandeel van het St. Antonius voor orthopedie groeit tot ongeveer de positie die het ziekenhuis voor andere specialismen al heeft na de fusie met het Zuwe Hofpoort ziekenhuis eind 2013. Uit het onderzoek van de ACM komen geen aanwijzingen naar voren dat dit marktaandeel voor klinische of niet-klinische orthopedie sterk afwijkt. De ACM vindt het aannemelijk dat het marktaandeel voor (klinische en niet-klinische) orthopedie na de overname tussen de [40-50]% zal bedragen en zij volgt hiermee grofweg de inschatting van partijen.¹⁷

---

¹⁴ Besluit van 3 december 2013 in zaak 13.0780.22/Sint Antonius Ziekenhuis - Zuwe Hofpoort Ziekenhuis, randnummer 58.

¹⁵ Zie randnummer 16.

¹⁶ Partijen hebben de ACM niet verzocht een uitspraak te doen in de zin van artikel 10 van de Mededingingswet over hun samenwerkingsovereenkomst en het daarin opgenomen non-concurrentiebeding. In de melding geven zij aan dat de ACM de afspraken niet hoeft te toetsen omdat de keuzevrijheid van de patiënt in de afspraken gerespecteerd wordt. De ACM stelt ambtshalve vast dat het non-wervingsbeding, voor zover daarin staat dat de Maartenskliniek Woerden gedurende twee jaar niet actief patiënten zal werven voor of met zorgverzekeraars afspraken maken over zorg die concurrerend is met de zorg die zij aan St. Antonius heeft overgedragen (eerste zin van 6.1 concept samenwerkingsovereenkomst van 9 mei 2017), rechtstreeks verbonden is aan de concentratie en noodzakelijk voor de verwezenlijking daarvan en derhalve als nevenrestrictie kan worden geaccepteerd. De ACM doet in dit besluit geen uitspraak over de toelaatbaarheid van overige afspraken.

¹⁷ Exacte cijfers voor mogelijke (deel)markten voor niet-klinische, klinische en topzorg orthopedie zijn volgens partijen, verzekeraars en concurrent niet te definiëren, omdat declaratiedata in Dot's zich daar moeilijk in laat splitsen.

33. Concurrenten van partijen op het gebied van (klinische en niet-klinische) orthopedie in het werkgebied van het St. Antonius zijn naast de Maartenskliniek Woerden onder andere het Groene Hart ziekenhuis, het Diaconessenhuis en UMC Utrecht. Daarnaast zijn er ook verschillende ZBC's op het gebied van (met name niet-klinische) orthopedie actief, zoals Bergman klinieken, Annatommie en Orthopedium. Dit is bevestigd in het onderzoek van de ACM onder marktpartijen. Hieruit volgt dat er na de overname voldoende alternatieven voor het St. Antonius overblijven, zowel voor klinische als niet-klinische orthopedie.
34. Een concurrent maakt zich zorgen over een te sterke positie van St. Antonius na deze overname. Zoals hiervoor in randnummer 32 is vastgesteld, wordt het aandeel van het St. Antonius op het gebied van orthopedie door deze overname gelijk aan de andere specialismen binnen algemene ziekenhuiszorg. Orthopedie vormt slechts een beperkt deel van de omzet van een ziekenhuis op het totaal aan zorg. Bovendien heeft het St. Antonius deels een ander instroomgebied dan de concurrent die zich zorgen maakt. De ACM vindt het niet aannemelijk dat de patiëntenstroom in zo grote mate naar het St. Antonius verplaatst zal worden na de overname dat de positie van een ander ziekenhuis in gevaar zou komen. Een verzekeraar heeft deze inschatting desgevraagd bevestigd.
35. De ACM komt tot de conclusie dat het marktaandeel voor algemene ziekenhuiszorg in geringe mate toeneemt en dat het voor het specialisme orthopedie verhoogd wordt naar circa [40-50]%. Er blijft voldoende concurrentie op het gebied van klinische en niet-klinische orthopedie in het werkgebied van het St. Antonius over om het ziekenhuis te disciplineren na de overname. De ACM acht het daarom niet aannemelijk dat deze overname de mededinging zou kunnen beperken.

7 Zorgspecifieke aspecten

36. Overeenkomstig de Beleidsregel heeft de ACM de zorgspecifieke aspecten bij de beoordeling van de concentratie op de volgende wijze betrokken:
  - i. de transparantie van kwaliteit van zorg is in het marktonderzoek: verzekeraars hebben aangegeven dat zij geen verslechtering van de kwaliteit van zorg verwachten.
  - ii. het reisgedrag of de reisbereidheid van cliënten zijn in de geografische markt en de beoordeling van de gevolgen meegewogen (paragraaf 6.3 en 6.4).
  - iii. de mogelijkheden voor toetreding van nieuwe zorgaanbieders: het onderzoek van de ACM heeft geen aanwijzingen opgeleverd dat toetreding van belang is voor de beoordeling van de gevolgen van deze concentratie.
  - iv. de mate waarin zorginkopers invloed hebben op het keuzegedrag van cliënten is meegenomen bij de opvattingen van zorgverzekeraars, in de beoordeling van de gevolgen (paragraaf 6.4).

8 Conclusie

37. Na onderzoek van deze melding is de ACM tot de conclusie gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer valt van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht. Zij heeft geen reden om aan te nemen dat die concentratie de daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze zou kunnen belemmeren.
38. Gelet op het bovenstaande deelt de ACM mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

Datum: 26 juni 2017

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g. drs. W.M. Serlie-Stolze MBA
Teammanager Taskforce Zorg

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd beroepschrift indienen bij de Rechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM Rotterdam